

Практичне заняття № 6

Тема: **Орфографія: написання українських, інших слов'янських та
неслов'янських географічних назв,
географічних назв із прикметниковим закінченням,
відмінювання географічних назв**

План

1. Основні правила передачі на письмі українських географічних назв.
2. Вимоги практичної транскрипції щодо географічних назв слов'янських та інших країн. Поняття транслітерації („Сучасна українська мова” за ред. Пономарева).
3. Способи передачі прикметникових закінчень у географічних назвах графічними засобами української мови.
4. Правила запису географічних назв, що не вживаються без номенклатурних слів.
5. Складні і складені географічні назви (правопис і відмінювання).
6. Правопис прикметникових форм від географічних назв.

Література

- Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-т української мови. 4-те вид., випр. і доп. – К.: Наук. думка, 1993. – С. 115–125.
- Сучасна українська мова: Підручник / О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю. Шевченко та ін.; За ред. О.Д. Пономарева. – 2-ге вид., перероб. – К., Либідь, 2001. – С. 33–34.

Завдання

1. Подані слова іншомовного походження, написані по-російському, передайте на письмі по-українському, відповідно до правопису. У вигляді плану подайте перелік правил правопису, які стосуються кожної з груп слів.

а) Америка, Британія, Париж, Тирана, Алжир, Триест, Піриней, Гібралтар, Бирма, Абіссинія, Аддіс-Абеба, Трансильванія, Афіни, Вашингтон, Міссісіпі, Мексика, Тирренське море.

б) Череповец, Іжевск, Зеленодольск, Євпаторія, Жигулі, Мічуринск, Бежецьк, Гур'єв, Черкеськ, Керчь.

в) Области: Волинська, Николаєвська, Барановичська, Хмельницька, Тбілісска.

г) Великий Устюг, Новоград-Волинський, Новгород-Сиверський, Орехово-Зуєво.

д) Нахичевань, Дьєпп, Сьєрра-Леоне, Вязьма, Кяхта, Демянськ, Прокоп'євськ.

2. Утворіть від власних назв спочатку відносні прикметники, використовуючи для творення суфікс -ськ- (-зьк-, -цьк-), а потім назви мешканців і мешканок населених пунктів від слів, що позначені *.

Коста-Рика*, Золотий Потік, Івано-Франківськ*, Копет-Даг, Нове Озеро*, Жовті Води, Ла-Манш, Південна Чехія, Красний Яр*, Слов'янськ-на-Кубані*, Стара Русса*.